

دستورنویسی برای رسیدگی به حوادث آبان و سقوط هواپیما

پرونده سقوط هواپیمای اوکراینی بازداشتی دارد

گروه سیاست: دادستان انتظامی مرکز ولکای قوه قضائیه با این توضیح که با دستور رئیس قوه قضائیه بسیاری از مسائل مختلف در کمیته‌های تخصصی پیگیری می‌شود، گفت: «مسائلی از جمله بحث ناآرامی‌های آبان‌ماه و مشکلات ...

- صفحه ۳

سه‌شنبه ۱۹ فروردین ۱۳۹۹ • ۱۳ شعبان ۱۴۴۱ • ۷ آوریل ۲۰۲۰

حرف اول

اینستکس کانال مالی یا اهرم سیاسی؟

ابوالقاسم دلفی

در بچیوه بحران فراگیر COVID-۱۹ و درگیری جهانی با این میهمان ناخواننده، وزیر خارجه آلمان به نمایندگی از سه کشور فرانسه، انگلیس و آلمان، فعال‌شدن کانال مالی اینستکس به‌منظور نقل‌وانتقال کالاها و لوازمات پزشکی به ایران را از دوازدهم فروردین جاری اعلام کرد. به گفته مسئول دیپلماسی آلمان، با توجه به اینکه اولین نقل‌وانتقال در کانال اینستکس با موفقیت انجام شده است، تلاش خواهند کرد مسیر یادشده برای سایر اقلام و نیز توسعه دامنه آن فراهم شود.پاریس، لندن و برلین در دی‌ماه ۱۳۹۷ اقدام به پایه‌گذاری کانال مالی اینستکس به‌منظور ممانعت از مجازات‌های اقتصادی شرکت‌های اروپایی مایل به تجارت با ایران از سوی ایالات متحده کردند.

از دیدگاه اروپایی‌ها و در چارچوب برجام و برای تداوم‌بخشی به مبادلات تجاری با ایران، کانال اینستکس به‌مثابه یک «اتاق مبادله» این فرصت را برای شرکت‌های غربی و اروپایی فراهم می‌کند که بدون نگرانی از قوانین فراسرزمینی آمریکا، به تجارت با طرف‌های ایرانی بپردازند و البته این کانال فرصت فروش و صادرات کالاهای ایرانی به اروپا را نیز به وجود می‌آورد؛ بنابراین شرکت‌ها و طرف‌های ایرانی صادرکننده کالا به اروپا نزد کانال اینستکس با «اتاق

مبادله» یک خط اعتباری از رهگذر صادرات کالای خود می‌کشایند و در پی آن از این خط اعتباری برای واردات و خرید کالاهای مورد نظر از اروپا اقدام می‌کنند و در نتیجه گشایش خط اعتباری و فعالیت‌های بعدی آن هیچ‌گونه مبادله پولی (اعم از دلار و سایر ارزها) بین ایران و اروپا انجام نمی‌شود و شرکت‌ها نیز از مجازات‌های آمریکایی در امان خواهند بود.

در بدو امر این‌گونه گمان می‌رفت که چنانچه صادرات نفت ایران به کشورهای اروپایی از سر گرفته شود، پول ناشی از این معاملات نفتی و اعتبار گشایش شده برای آن، صرف واردات اقلام مورد نیاز ایران از اروپا می‌شود.براساس اطلاعات حاشیه‌ای مربوط به اینستکس ظاهرا برقراری این کانال مالی در روزهای اخیر نهمتها دربرگیرنده اقدام تحریمی نخواهد بود، بلکه شامل مرادوات نفتی و اقلام دارویی و پزشکی مربوط به کرونا نیز نمی‌شود و این اتفاق در شرایطی رخ می‌دهد که جمهوری اسلامی ایران از ابتدا ضمن ایساز ناخرسندی از محتوای نامتوازن و نامتعادل کانال مالی برای برآورده‌کردن نیازهای اقتصادی و تجاری ایران، برداشت و صادرات نفت ایران توسط اروپا را یکی از پیش‌زمینه‌های لازم برای انجام مبادلات اقتصادی دو طرف اعلام کرده بود.برونو لومر، وزیر اقتصاد فرانسه، چندی پیش در توجیه فلسفه ایجاد کانال مالی اینستکس گفته بود اولین مبادله در کانال یادشده به‌منزله شروع فعالیت آن خواهد بود و ما انتظار داریم کانال به یک وسیله مفید و کارا برای مبادلات تبدیل شود و برای رسیدن به این هدف زمان لازم است تا به مبادلات بزرگ و مهم و گسترش دامنه کانال نائل شویم. وی همچنین خاطرنشان کرده بود که اولین مرحله از مبادلات شامل اقلام پزشکی، دارویی و کشاورزی خواهد بود.در هفته‌های اخیر، تحولات زیادی در مناسبات ایران و اروپا و به‌ویژه تحت تأثیر ویروس کرونا و مشکلات متعاقب آن، رخ داده است. در درجه اول مبادله زندانیان ایران و فرانسه و آزادی مشروط یک زندانی نظامی آمریکایی در مشهد و تحویل‌گرفتن نامبرده توسط سفارت سوئیس به‌عنوان حافظ منافع آمریکا در ایران و نیز مرخصی یک هفت‌های خانم زاغری، زندانی دوتابعیتی ایرانی- انگلیسی و تمدید مجدد آن از سوی نهادهای ذی‌ربط مورد توجه وسع محافل سیاسی و رسانه‌ای دنیا قرار گرفت. متعاقبا ارسال محموله هدایای مالی و اقلام بهداشتی درمانی اروپا به جمهوری اسلامی ایران برای مقابله با کرونا و استقبال تهران از این اقدام نیز اتفاق افتاد. در همین مقطع برگزاری اجلاس تله‌کنفرانس کشورهای گروه بیست و طرح مواضع روسیه و چین در مخالفت آشکارتر با ادامه تحریم‌های آمریکا علیه ایران و آغاز فشارهای کمپین‌های مختلف در جهت مخالفت با تداوم سیاست‌های تحریم آمریکا، فشارهای زائدالوصفی را علیه واشنگتن و آقای ترامپ که به‌سختی درگیر افزایش فزاینده و روزانه تلفات COVID-۱۹ در آمریکا‌کست، ایجاد کرده است.چنانچه تحولات اخیر ایران و اروپا و تبادل و آزادسازی برخی از زندانیان سه‌جانبه را مد نظر داشته و افزایش فشارهای بین‌المللی علیه تحریم‌های یک‌جانبه ترامپ علیه جمهوری اسلامی ایران را به‌عنوان یک اتفاق تأثیرگذار در روند تحولات در نظر بگیریم.

ادامه در صفحه ۲

روزنامه

کارشناسان در گفت‌وگو با «شرق» عملکرد دولت در مواجهه با بحران کرونا را بررسی کردند

مبارزه ایرانیزه با کرونا

- زیباکلام: دولت نه اقتدار چینی‌ها را دارد، نه شفافیت غربی‌ها را**
- مصباحی مقدم: مردم سال‌هاست به دولت بی اعتماد شده‌اند**

مالیات و جریمه‌ستانی در قرنطینه

- پیامک‌های ارزش افزوده به فعالان اقتصادی رسید**
- جریمه دیرکرد پرداخت تسهیلات از فعالان اقتصادی دریافت شد**

صفحه‌های ۲ و ۵

یادداشت

ظرفیت مترو برای درمان بیماران کرونا و ایجاد قرنطینه

فضای باز در ورودی ایستگاه مترو نیز معمولاً در محوطه ورودی برخی ایستگاه‌ها به فراخور موقعیت می‌تواند بزرگ یا کوچک باشد و برای مقاصد مختلف و به‌ویژه ورود افراد و امکانات به شبکه حمل‌ونقل زیرزمینی استفاده شود.
ورودی ایستگاه‌های مترو مهم‌ترین نقاشی هستند که نظام حمل‌ونقل مترو را به ساختار شهری موجود پیوند می‌دهند. این ورودی‌ها، با کالبد موجود شهر و همچنین با خطوط حمل‌ونقل زیرزمینی رابطهای بسیار نزدیک دارند و نیازمند طراحی منظمی هستند که به دلایل متعدد مانند لزوم جلب مردم، ایمنی، تعریف حریم‌ها، کنترل ازدحام و ایجاد وضوح و خوانایی باید مورد توجه متخصصان قرار بگیرد. سالن فروش بلیت ایستگاه مترو نیز از دیگر فضاهاست. در جریان دسترسی مسافران از ورودی‌های ایستگاه به تراز سکو و قطارها، سالن فروش بلیت مرز بین این دو فضا را تشکیل می‌دهد. در سالن فروش بلیت طیفی از فعالیت‌ها انجام می‌شود. ورود مسافران از فضای ورودی به داخل، مسیریابی مسافران، کسب اطلاعات، خرید بلیت، احتمالاً توقف و انتظار، احتمالاً استفاده از تلفن، خریدهای جزئی، بازرسی بلیت و خروج به سمت سکو و همچنین فعالیت‌های اقتصادی در این فضا انجام می‌شود. فضاهای اداری و بهداشتی ایستگاه‌ها مشتمل بر اتاق‌های اداری و خدماتی است که ساختار قابل کنترل را برای ایستگاه‌ها فراهم می‌کند. فضاهای ارتباطی در ایستگاه‌های مترو شامل فضاهای عبور و مرور و اتصال دو فضا به یکدیگر است. دو شکل بنیادی حرکت وجود دارد که شامل راه‌رفتن در مسیر افقی و عمودی است. از پله‌های معمولی و برقی به‌منظور ارتباط فضاهای مختلف ایستگاه مترو است که کنترل دوربین‌ها، اطلاعات معابر و خیابان‌ها استفاده می‌شود. از آسانسورهای مورب شیشه‌ای نیز معمولاً برای تأمین دسترسی افراد دارای محدودیت جسمی – حرکتی در ایستگاه‌های مترو استفاده شده است که در عمق زیادی قرار دارند. سکو ایستگاه‌های مترو یکی از سه‌گانه‌های اصلی اجزای ایستگاه هستند و شامل ریل، فضای حرکت و انتظار مسافران و بخش‌های تجهیزاتی است. این جزء محلی است که مسافر پس از عبور از سالن فروش بلیت و محوطه کنترل برای سوارشدن به قطار به آنجا می‌رود. اتاق کنترل هم مهم‌ترین بخش اداری موجود در ایستگاه مترو است که کنترل دوربین‌ها، اطلاعات هشداردهنده ایمنی و پیام‌های دستوری به مسافران از این بخش انجام می‌شود. این سیستم به‌صورت آنلاین به سیستم مرکزی مترو متصل شده و مهم‌ترین قسمت در مدیریت آنلاین ایستگاه‌هاست. فضاهای تجاری را نیز باید در نظر گرفت. از آنجاکه ایستگاه‌های مترو روزانه پذیرای ده‌ها هزار مسافر هستند، ایجاد فضاهای تجاری

صد متری کرده است که قادر به انتقال هشت هزار نیرو در ساعت با تمام تجهیزات، ادوات و ماشین‌آلات نظامی است.

کاربری پناهگاه در متروی سنگاپور

در سال ۱۹۹۶، کمیته حمل‌ونقل زمینی سنگاپور، پروژه‌ای را آغاز کرد که در آن طراحی و ساخت ۱۶ ایستگاه ترانزیت و یک انبار، در دستور کار قرار گرفت. این ایستگاه‌ها از شمال تا غرب یعنی از مرکز تجارت جهانی تا پونگل (Punggol) ادامه دارد. این ایستگاه‌ها زیرزمینی هستند و ۱۳ ایستگاه آن کاربری پناهگاه‌های دفاع غیرنظامی را نیز دارند. این‌گونه ایستگاه‌های زیرزمینی به‌گونه‌ای طراحی شده‌اند که در زمان صلح به‌عنوان ایستگاه‌های ترانزیت و در شرایط اضطراری به‌عنوان پناهگاه‌های غیرنظامی عمل کنند.

کاربری پناهگاه در متروی شانگهای چین

در میدان مرکزی شهر شانگهای یک پناهگاه بسیار بزرگ ساخته شده است. این پناهگاه در چند طبقه در زیر میدان مرکزی شانگهای ساخته شد و کاربری آن درحال حاضر به‌صورت یک فروشگاه بسیار بزرگ است. این پناهگاه از پایین به مراکز مدیریت شهر شانگهای راه دارد. طبقه اول زیرزمین، یک مجتمع تجاری و طبقه دوم زیرزمین، پارکینگ است. این مجتمع از پایین به شبکه متصل می‌شود و درهای خروجی این مجتمع از جنس فولاد با قطر حدود ۱۰ سانتی‌متر است. استفاده مشترک از این‌گونه منابع و فضاها به‌واسطه صرفه‌جویی در زمان، مکان، هزینه ساخت و هزینه تعمیر و نگهداری، منطقی و معقول است. در عمل ازآنجاکه این سیستم‌ها در زمان صلح نیز مورد بهره‌برداری، تعمیر و نگهداری قرار دارند، استفاده از آنها در زمان بحران و شرایط اضطراری، با اطمینان از کارایی آنها، با آسودگی خاطر همراه خواهد بود.

معرفی متروی تهران

کارکردهای مربوط به ایستگاه‌های مترو را می‌توان در سه قالب کلی دسته‌بندی کرد: کارکردهایی که در ارتباط سیستم با حرکت مسافران از سطح زمین تا پایین‌ترین سطح دارند، کارکردهای خدماتی و اداری و کارکردهای مربوط به بخش‌های تأسیسات و تجهیزات. تونل‌های مترو یکی از اجزای مهم مترو هستند که در زیرزمین قرار دارند و برای رفت‌وآمد افراد و حمل مواد توسط قطار احداث شده‌اند و از مهم‌ترین سازه‌های زیرزمینی شهری هستند. این سازه زیرزمینی در شرایط اضطراری با احداث دسترسی‌های مناسب و رعایت تمهیدات امدادی می‌تواند عملکردهای ثانویه برای انتقال تأسیسات شهری مانند برق، آب، مخاربات و… داشته باشد و نقش ارتباط‌دهنده بین مراکز شهری را ایفا می‌کند و قابلیت خروجی‌های اضطراری شهر را نیز دارد.

شیرزاد، مهار مجلس آینده بسیار سخت است

گسترش شکاف در اردوگاه اصولگرایان

گروه سیاست:مجلس یازدهم یک مجلس کاملاً اصولگراست. شاید از جنس مجلس هفتم که در پی ردصلاحیت تعداد زیادی از اصلاح‌طلبان اصولگرایان توانستند اکثریت کرسی‌های پارلمان را از آن خود کنند. حالا هم شرایطی مشابه آن زمان…

- صفحه ۳

سال هفدهم • شماره ۲۶۸۹ • ۸ صفحه

سرمقاله

درسی که باید از کرونا آموخت

سیدمصطفی هاشمی‌طبا

نوروز امسال مصادف با ورود ویروس کرونا به کشور بود؛ برای ما ایرانیان که این اوقات با عید و اعیاد ماه‌های رجب و شعبان مصادف بود، محرومیت‌های مختلفی را ایجاد کرد. تعطیلی اماکن و مراسمی که در آن ازدحام مردم ایجاد می‌شود، طبعاً به روحیه مردم لطمه می‌زند؛ به‌خصوص آنکه نوعاً زیارتگاه‌ها محلی برای مراجعه مردم از همه قشرها و طبقات بوده و امید را به مردم ارزانی می‌کنند.دیدیم که این موجود –موجود که نه، بلکه یک پروتئین!- چه آشوب ساکنی در کشورها ایجاد کرده است؛ آشوبی که در دل‌ها آورد و سکوئی که به خاطر فاصله‌گذاری اجتماعی در دنیا ایجاد کرد.اثرات این ویروس در دنیا بسیار مشهود است و تأثیری که در مردم جهان پیدا شده، کاملاً قابل مشاهده است. در این مختصر نمی‌توانیم به این اثرات در جهان بپردازیم، بلکه می‌خواهیم اشاراتی به کشور خود داشته تا مروری بر آن کرده باشیم.بدون تردید، بیماری چند ده هزار نفر و فوت چند هزار نفر، ضایعه‌ای بسیار سنگین است و از آن مهم‌تر، اثری است که به روان و اقتصاد مردم و جامعه می‌گذارد. ایثار کادر درمانی بیمارستان‌ها و تلاش‌های وصف‌نشدنی گروه‌های مختلف، اعم از سپاهی و ارتشی و هنیت‌ها و گروه‌های مدنی -هرچند مثل همه اقدام‌ها، بر اساس ضرب‌المثل، دیکته نانوشته غلط ندارد، درخور نقد است- بسیار پربار و شایان تقدیر است.می‌خواهیم بدانیم این پدیده که طبعاً آثار زیان‌باری بر کشور گذاشته است. آیا آخرین آن یا بدترین آن است و آیا نتایج آموزنده و بیناکننده‌ای در ما ایجاد کرده است یا خیر؟مرگ چند هزار نفر، بیماری چند ده هزار نفر، تعطیلی کسب‌وکارها و فروشگاه‌ها و بالطبع کاهش تولید به دلیل عدم فروش کالاها و بازنگشتن نقدینگی، همه و همه از آثار زیان‌بار این پدیده بوده و طبیعی است که گستردگی و حجم کار به حدی است که دولتی که برای کارهای معمولی و قابل پیش‌بینی تشکیل شده، نتواند در برابر همه‌جانبه این پدیده در حد مطلوب عمل کند؛ همان‌طور که دولت‌های قوی و ثروتمند نیز ایسن ناتوانی را دارند.

هرچند این پدیده ناشناخته است، اما گسترش تدریجی آن به طریقی است که به‌هرحال می‌توان تمهیداتی برای آن اندیشید؛ حال این تمهیدات ممکن است در بازه یک‌ماهه، چندماهه یا حتی چندساله باشد، اما به‌هرحال فرصت اندیشیدن و اقدام‌کردن را به انسان می‌دهد، کم‌اینکه با روشن‌بینی رهبری، برنامه‌ریزی دولت، همکاری مردم، به‌میدان‌آمدن سپاه و بسیج و ارتش، در حال مبارزه برای متوقف‌کردن و پاک‌سازی هستیم. می‌خواهیم بگوییم که ضابطاتی وجود دارد، اما اگر چشم را باز کرده و با دقت نگاه کنیم، خواهیم دید این پدیده امر مبارکی است که باید بیدارمان کند؛ چراکه حوادث و وقایعی بسیار تلخ و ناپذیرکننده که هیچ‌کس در مقابل آن یارای مقاومت و همراهی ندارد، در انتظار ماست و ما به انتظار برای وقوع آن نشست‌ه‌ایم و با بی‌خیالی سر در لاک فروکرده‌ایم.از پدیده محیط زیست، گرم‌شدن درجه زمین، کمبود آب و تهدید کشاورزی که همه و همه در انتظار ماست و به دلیل تدریجی بودن و بطئی بودن آن در چشم ما نمی‌آید، می‌گذریم، اما باید از برخی پدیده‌ها که تهدیدآمیز و غیرقابل‌ترمیم است، به خود بیاییم. بارها دیده‌ایم که زلزله در کرمان، بقم، طبس، آذربایجان، رودبار و… باعث مرگ هزاران نفر شده است و با توجه به محدودبودن آن، این تلاش‌های مختلفی در راستای رفع آثار آن کوشیده‌اند و صداالبته که هنوز برخی آثار آن –با وجود محدودبودن پدیده زلزله در آن نقاط- ترمیم نشده است.دکتر شریعتی جمله‌ای دارد که می‌گوید «اگر مرگ سرخ را انتخاب نکنید، مرگ سیاه بر شما حاکم خواهد شد»؛ یعنی اگر به استقبال خطر و جلوگیری از آن نرویم، آن خطر به‌هرحال بر ما حاکم خواهد شد. تلاش در مبارزه با پدیده‌ای مانند داعش و انتخاب مبارزه تا شهادت در مقابل آنها، از مرگ سیاه جلوگیری و دشمن را در بیرون مرزها متوقف و برانگند کرد. می‌خواهیم تنها به یک مثال بسنده کنیم که اگر در داخل کشور با پدیده‌های قابل پیش‌بینی مبارزه نکنیم، چه بر سر ما خواهد آمد. برخی پدیده‌ها مانند ویروس کرونا را نمی‌توان چندان پیش‌بینی کرد؛ پس غافلگیری در برابر آن، شایان سرزنش نیست، اما اگر در مقابل پدیده‌هایی که پیش‌بینی‌پذیر هستند، به استقبال مبارزه با آن نمی‌رویم و آن پدیده بر ما حاکم می‌شود، باید خود را به شدیدترین وجه سرزنش کنیم.

در این مقطع به یک مورد آن می‌پردازم. می‌دانیم که در تهران دو خط گسل وجود دارد؛ یکی خط گسل شمال تهران و دیگری خط گسل جنوب تهران. اگر زلزله نسبتاً شدیدی رخ دهد و گسل‌ها فعال شوند، در شمال از طرفین گسل حدود ۱۵۰ متر و در جنوب از طرفین جنوب ۵۰۰ متر ا تحت تأثیر و تخریب کلی قرار می‌دهد.

ادامه در صفحه ۴

ادامه در صفحه ۲